

Accidents de parcours

Onder de naam **Accidenten** bundelt de **Blauwe Maandag Compagnie**

de gedachten die artistiek leider

Luk Perceval

aan het papier toevertrouwt en de reacties erop

vanuit het gezelschap.

Aan de hand van deze 'dagboeken'

schetst **Marleen Baeten**

een rit die slingert tussen

de dromen van een theatermaker

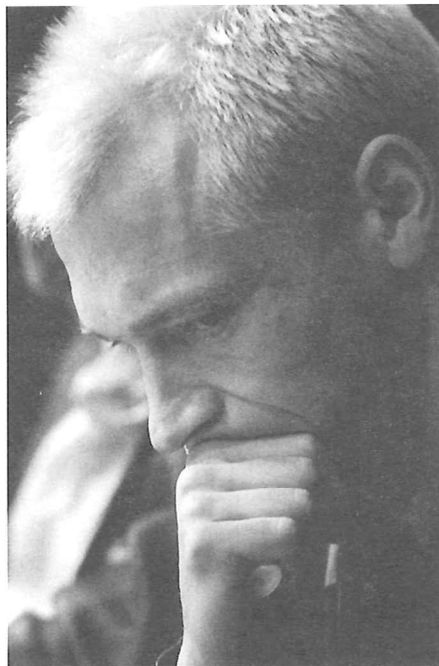
en de realiteit van een snel

groot geworden gezelschap.

'Met het verstrijken van dit decennium werd het voor mezelf als artistiek leider duidelijk dat de oorspronkelijk intuïtieve keuze om een gezelschap te vormen niet alleen artistieke voordelen biedt, maar dat hoe langer hoe meer die keuze ook een politieke, een maatschappelijke, een religieuze, een filosofische en een emotionele betekenis voorstaat. De grote aantrekkingskracht van de BMCie is één van de bewijzen dat deze houding ook op het publiek een wezenlijke aanspraak maakt, een behoefte invult. Hoewel we het steeds over hetzelfde hebben, steeds hetzelfde thema in een scherpere, meer confronterende, heldere vorm herhalen en herhalen: leven, liefde, dood. De herhaling van steeds dezelfde oude verhalen spreekt tégen, en bevestigt de innerlijke stem van de toeschouwer. De zuivering, de heling, de schoonheid van theater is precies die herhaling, die stilte, dat duister. Bovendien dragen we een morele taak. Binnen de muren van een kapitalistische democratie is het onze plicht wakker te blijven, onszelf en het geweten van de toeschouwer op de proef te stellen, zijn bewustzijn bevestigen dat er meer is dan alleen maar de alledaagse anekdotische werkelijkheid. Dat brengt herkenning, troost, medeleven, relativering, humor, etc... Gevoelens die onszelf en de toeschouwer de kans geven om even weg te breken uit het isolement.'

'Dat wil nog niet zeggen dat we een sekte zijn. We geven geen pasklare antwoorden, we bieden geen oplossingen. Het enige wat we doen en kunnen doen is de grote existentiële vragen luidop stellen, én in de manier waarop ze gesteld worden "iets" aanreiken van een mogelijk antwoord. Dat "iets" ligt hem precies in het fenomeen gezelschap, groep. Precies die manier van vragen stellen als compagnie van individuen staat in schril contrast tot een theaterlandschap dat deze dagen vooral gekenmerkt wordt door steeds meer en kleinere groepen en groepjes en in een nog grotere tegenstelling tot ons hele maatschappelijk bestel, waar elke rituele vorm van collectieve bezinning als tijdverlies wordt beschouwd. Dat maakt de aantrekkingskracht van de BMCie.

Het geloof in een samenleving, een gezelschap. Ik geloof in een samenleving, met de nadruk op samenleving, die zich baseert op aandacht, dialoog, dialectiek... égalité, fraternité. Ik geloof dat een gezelschap, in de ware betekenis van het woord, via het theater die noodzakelijke humanistische waarden kan wakker houden. Dat is voor mij de zin en de onzin van ons samenzijn, van onze energie. Dat we diep in ons binnenste willen samen zijn, één zijn met de toeschouwer. Ik geef toe, deze woorden zouden net zo goed door Phil Bosmans geschreven kunnen zijn, maar als je

Luk Perceval / Luk Monsaert

een schip als de BMCie wil sturen, moet je uitgaan van grote dromen, ideale omstandigheden.' (Luk Perceval, 12/11/94)

Uitgaan van grote dromen, ideale omstandigheden. Dat is Luk Perceval zoals we hem ook kennen uit interviews. De gedrevenheid van waaruit hij spreekt, klinkt al eens arrogant; de grens tussen emotionaliteit en sentimentaliteit is soms zeer smal. In een brief aan Stefaan De Ruyck, zakelijk leider van de Blauwe Maandag Compagnie, schrijft hij over hun uiteenlopende houding tegenover 'het buitengebeuren': 'Jij vertrekt vanuit een gemis, een onomkeerbare teloorgang. Ik heb nog hoop. Die hoop doet mij overlopen van dwaze, sprookjesachtige stroop. En die hoop komt, naast de alomtegenwoordige wanhoop, af en toe in onverklaarbare schokgolven naar boven. En dan zing ik luid, zodat iedereen het horen kan: "olé, olé, olé... But in my heart I'm your fellow sufferer." Gun mij dit naïef geblaas. Wat rest ons anders dan te dromen?' (10/9/93)

Dromen

De Accidenten zijn aan het papier toevertrouwde momentopnamen van de eindeloze worsteling met die dromen. 'Waarom zet ik mijn accidenten op een rij? Omdat het letterlijk over "accidents de parcours" gaat, met de nadruk op parcours. Je probeert uit je fouten te leren en je stelt jezelf de vraag: Waar kom ik vandaan en waar ga ik naartoe?'

Zo rustig verwoordt Luc Perceval het nog in 1992, maar al in juli '93 vallen er woorden als 'opstoten van pijn en verdriet', 'schaamte', 'wanhoop' en misschien nog wel het meest: 'verwarring'. Een verwarring die voortkomt uit de confrontatie tussen droom en daad. Ook verderop maken we kennis met de kloof tussen ideaal en werkelijkheid: 'Nog krijg ik te horen dat het teveel een KNS wordt. Voor de zoveelste keer moet ik tot in de vroege uren van de volgende dag herhalen wat al op vergaderingen is besproken en goedgekeurd, gezeur over séjours, kilometervergoedingen, etc.' (12/11/94).